

Bibliografické odkazy a citace dokumentů

dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011

Olga Biernátová, Knihovna Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně
Jan Skůpa, Vysoké učení technické v Brně, Ústřední knihovna

Připomínkovali: Eva Bratková, Dagmar Čerňová, Věra Eliášová,
Zdeňka Firstová, Linda Jansová, Jiří Kratochvíl, Martin Krčál, Petr Sejk

Vytvořeno ve spolupráci s portálem Citace.com

V Brně dne 2. září 2011

Obsah

Úvodní slovo.....	4
1. Základní pravidla pro vytváření bibliografických citací	5
2. Struktura bibliografické citace.....	6
3. Pravidla a prvky bibliografické citace.....	9
3.1 Tvůrce	9
3.2 Název.....	10
3.2.1 Názvy periodik.....	12
3.3 Typ nosiče	12
3.4 Vydání	12
3.5 Nakladatelské údaje.....	12
3.5.1 Místo vydání.....	13
3.5.2 Nakladatel (vydavatel).....	13
3.5.3 Datum publikování.....	13
3.6 Číslování a stránkování.....	14
3.7 Názvy edic a číslování svazků	14
3.8 Identifikátory	15
3.9 Lokace citovaného informačního zdroje	15
3.10 Další všeobecné informace (poznámky).....	15
3.11 Specifické údaje pro různé informační zdroje.....	15
3.11.1 Elektronické informační zdroje	15
3.11.2 Filmy, videa a televizní vysílání	16
3.11.3 Grafická díla	17
3.11.4 Hudba	17
3.11.5 Patenty a normy	17
3.11.6 Další.....	18
4. Metody citování a odkazování.....	19
4.1 Harvardský systém (forma jméno-datum).....	19
4.1.1 Odkaz v textu.....	19
4.1.2 Bibliografické citace.....	19
4.2 Forma číselného odkazu	19
4.2.1 Odkaz v textu.....	19
4.2.2 Bibliografické citace.....	20
4.3 Průběžné poznámky	20

4.3.1	Odkaz v textu.....	20
4.3.2	Bibliografické citace.....	20
5.	Úprava abecedního seznamu bibliografických citací.....	22
6.	Praktické příklady	23
6.1	Tištěné dokumenty	23
6.2	Elektronické dokumenty	25
7.	Bibliografie	27

Úvodní slovo

Od 1. 4. 2011 je platná aktualizovaná norma ČSN ISO 690 (01 0197), která je českou verzí mezinárodní normy ISO 690:2010. Touto normou se ruší a nahrazují ČSN ISO 690 (01 0197) z prosince 1996 a ČSN ISO 690-2 (01 0197) z ledna 2000.

V souvislosti s touto situací jsme se rozhodli vypracovat metodiku, která by srozumitelně podala způsoby citování a pravidla tvorby záznamů podle aktualizované normy. V mnohých případech bylo nutné rozhodnout sporná tvrzení obsažená v normě a vyrovnat se s chybami v překladu. Pro potřeby tohoto dokumentu jsme zvolili jednotnou interpunkci a styl. Naší primární snahou není interpretace všech možností citování podle aktualizované normy, ale nabídnutí citačního stylu, který bude mít jasněji vymezená pravidla.

Naším cílem bylo také nabídnout aktuální a přehledné příklady, dále lépe zpracovat citování elektronických dokumentů a prezentovat modely pro citování specifických druhů dokumentů.

Pro potřeby dokumentu je jako *bibliografická citace* označován *formalizovaný údaj o dokumentu*, ze kterého autor čerpá při psaní textu, a jako *citace* uvedení cizího výroku nebo textu v rámci vlastního dokumentu, který odkazuje formou bibliografické citace na zdrojový dokument.

Dokument prošel dvoukolovým připomínkováním odborníků z několika vysokých škol v České republice. V prvním kole zaslali přizvaní odborníci své podněty formou emailu, ve druhém kole se konala schůzka, na které byly projednány sporné body. Dokument byl na základě získaných podnětů upraven. Ne vždy došlo k úplné dohodě všech zúčastněných. V takovém případě jsme se přiklonili k názoru většiny.

Pokud objevíte v dokumentu chybu, nebo budete-li mít jakoukoliv jinou připomínku, neváhejte se ozvat na e-mail: csniso690@citace.com.

1. Základní pravidla pro vytváření bibliografických citací

- a. **Bibliografická citace by měla jednoznačně identifikovat citovaný dokument.**
- b. **Údaje pro bibliografickou citaci přebíráme z citovaného zdroje (= z dokumentu, se kterým jsme pracovali).** Citujeme konkrétní vydání nebo verzi.
- c. **Předně přebíráme údaje z titulního listu (úvodní obrazovky, webové stránky, etikety na disku apod.),** dalším zdrojem informací je pak v následujícím pořadí rub titulní strany, hlavička stránky, obálka, obal, doprovodná dokumentace (např. leták, manuál). Pokud se některý údaj objevuje v dokumentu v různých formách, použije se forma objevující se na význačném místě.
- d. **Pořadí údajů je přesně stanoveno normou.**
- e. **Bibliografická citace by měla být co nejpřesnější.** Nelze vynechávat povinné údaje, pokud jsou v dokumentu dostupné. Doporučujeme také uvádět nepovinné údaje, jsou-li pro identifikaci citovaného dokumentu důležité.
- f. **Pokud některý údaj chybí, vynechává se a pokračuje se následujícím.** V některých případech lze údaj dohledat v jiných zdrojích nebo nahradit zástupnou formulací.
- g. **V případě, že některý z údajů přebíráme z jiného zdroje, uvádíme jej v hranaté závorce.** Jestliže přebíráme nebo odhadujeme více údajů za sebou, sloučíme je do jedné závorky. **Do hranaté závorky se umístí ují také opravy.**

Neznáme místo vydání (ale jsme schopni ho zjistit):

Zapíšeme [Praha]: Computer Press, 2008.

V dokumentu uveden rok 1959 (zjevně chybný). Zapíšeme 1959 [1995]

- h. **Údaje se zapisují v jazyce, ve kterém jsou uvedeny v citovaném dokumentu.** V jazyce tvorby bibliografické citace se uvádí pouze fyzický popis knihy (rozsah stran), poznámky a doplňky v kulatých závorkách a údaje z jiných zdrojů v hranatých závorkách. Výjimku tvoří bod i.

Praha: Grada, 2010.

KENNEDY, J. F.

- i. **Jakýkoliv prvek, který není v latinském písmu, se transliteruje (např. cyrilika) nebo transkribuje (např. čínské znaky).**
- j. **Podoba bibliografických citací musí být jednotná v celém dokumentu (jednotný styl, formát a interpunkce).**

2. Struktura bibliografické citace

Modře vyznačené položky jsou povinné, stejně jako psaní kurzivou.

Kniha

Jméno tvůrce. *Název: podnázev.* Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Poznámky.

Pozn.: Vydání je povinné pouze v případě, že se nejedná o první vydání.

Digitalizovaná kniha

Jméno tvůrce. *Název: podnázev.* Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup. Poznámky.

Pozn.: Digitalizovaná kniha se cituje stejně jako tištěná kniha. Navíc se uvádí informace o přístupu k digitalizované formě knihy uvedená formulací „Dostupné také z:“ (např. URL adresa, místo uložení CD apod.)

Příspěvek ve sborníku

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. **In:** Jméno tvůrce mateřského dokumentu. *Název mateřského dokumentu.* Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce mateřského dokumentu. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Číslování svazku obsahujícího příspěvek, Rozsah stran příspěvku, Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Poznámky.

Periodikum (seriálová publikace)

Název periodika. Vedlejší název [Typ nosiče]. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Číslování [Datum citování]. Standardní identifikátor (ISSN). Dostupnost a přístup. Lokace. Poznámky.

Pozn. Typ nosiče, datum citování a dostupnost se uvádí pouze u elektronických periodik.

Příspěvek (článek) v periodiku

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. *Název periodika.* Vedlejší název [Typ nosiče]. Vydání. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Číslování, Rozsah stránek příspěvku [Datum citování]. Standardní identifikátor (ISSN). Dostupnost a přístup. Lokace. Poznámky.

Pozn. Norma uvádí nakladatelské údaje jako povinné, pro identifikaci dokumentu však nejsou důležité a můžete je vynechat. Typ nosiče, datum citování a dostupnost se uvádí pouze u článků v elektronických periodikách.

Elektronický dokument

Jméno tvůrce. *Název: podnázev.* Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Název edice

a číslování. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup. Lokace. Požadavky na systém. Poznámky.

Webové sídlo, internetový portál

Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup. Lokace. Poznámky.

Webová stránka

Jméno tvůrce webového sídla. Název webové stránky. *Název webového sídla: podnázev*. Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup webové stránky. Lokace. Poznámky.

Příspěvek do webového sídla

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku: *podnázev*. In: Jméno tvůrce webového sídla. *Název webového sídla: podnázev*. Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování, Datum aktualizace/revize [Datum citování]. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup příspěvku. Lokace. Poznámky.

Film

Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. Vedlejší název [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum uvedení v zemi produkce. Název edice a číslování. Dostupnost a přístup. Poznámky.

Seriálový pořad

Název seriálového pořadu: podnázev. Číslo řady, číslo epizody, Název epizody. Další tvůrce. Druh vysílání, Název stanice a datum uvedení v zemi produkce. Dostupnost a přístup. Poznámky.

Příspěvek v pořadu

Jméno tvůrce příspěvku. Název příspěvku. In: *Název pořadu: podnázev*. Další tvůrce. Druh vysílání, Název stanice, datum uvedení v zemi produkce. Dostupnost a přístup. Poznámky.

Grafické dílo jako samostatný objekt

Jméno tvůrce. *Název díla: podnázev* [Alternativní název][Druh nosiče]. Další tvůrce. Místo uložení. Lokace.

Reprodukce grafického díla jako součást jiného dokumentu

Jméno tvůrce grafického díla. Název grafického díla: *podnázev* [Alternativní název][Druh nosiče]. In: Jméno tvůrce mateřského dokumentu. *Název mateřského dokumentu: podnázev*. Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce mateřského dokumentu. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Číslování svazku obsahující grafické dílo, Rozsah stran grafického díla, Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Poznámky.

Hudba (hudební album)

Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. Vedlejší název [Druh nosiče]. Vydání. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, Datum publikování. Název edice a číslování. Poznámky.

Kvalifikační práce

Jméno tvůrce. *Název: podnázev*. Vedlejší název [Druh nosiče]. Místo odevzdání práce, Datum odevzdání práce [Datum citování]. Dostupnost a přístup. Druh práce. Název instituce, kde byla práce napsána. Vedoucí kvalifikační práce. Poznámky.

Pozn. Typ nosiče, datum citování a dostupnost se uvádí pouze u elektronických kvalifikačních prací.

Mapy

Jméno tvůrce. *Název mapy: podnázev*. Měřítko. Místo vydání: Nakladatel, Datum vydání. Rozměr. Název edice a číslování. Standardní identifikátor. Poznámky.

3. Pravidla a prvky bibliografické citace

3.1 Tvůrce

- a. **Tvůrcem jsou fyzické osoby nebo korporace odpovědné za obsah dokumentu.**

V případě, že není tvůrce známý, tento údaj se vynechává a je vhodné uvádět vedlejší tvůrce. V některých případech lze jako tvůrce uvést významného editora. Harvardský systém (viz Metody citování a odkazování) umožňuje místo autora, v případě že je autor neznámý, uvést zkratku Anon.

AYMARD, Maurice, ed.

- b. Jména tvůrců se uvádějí v takové podobě, v jaké jsou uvedena v dokumentu. Křestní jména a další části jména se uvádějí po příjmení, jsou-li na začátku bibliografické citace.

ČAPEK, Karel.

KOMENSKÝ, J. A.

COMENIUS, I. A.

LA FONTAINE, Jean de.

KLEIST, Heinrich von.

- c. Doplnky ke jménům uvádějící hodnost, úřad nebo status se ponechávají jako součást jména pouze v případě odlišení dvou autorů stejného jména.

NOVÁK, Jan, Mgr.

NOVÁK, Jan, MUDr.

- d. Pokud se jméno objevuje ve formě zkratky (většinou korporace či správní orgán), uvádí se plná forma jména v hranaté závorce, pokud je známa. Původní tvar bez doplnku je možné zachovat, pokud je tvůrce pod touto zkratkou známý (např. UNESCO, NATO).

- e. K rozlišení dvou korporací se stejným jménem se přidává sídlo korporace.

MCDONALD [Londýn].

MCDONALD [Praha].

- f. Pokud je tvůrcem složka nebo oddělení určité instituce, mělo by být jméno instituce uvedeno v bibliografické citaci jako první. Složka nebo oddělení se ponechávají samostatně pouze v případě, že mají vlastní specifické funkce a jsou nezávislé na mateřské instituci (např. UNICEF).

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ. Fakulta humanitních studií.

IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES. Paints Division.

Pokud je nadřízeným orgánem stát, federace států, místní nebo obecní úřad, uvádí se jako první jméno příslušné jurisdikce. Přednost se dává všeobecnému jménu jurisdikce v jazyce tvorby bibliografické citace. Pouze u patentů se země původu zkracuje v souladu s ISO 3166.

FRANCIE pro République française (pokud píšeme text např. v angličtině, použijeme v citaci anglický tvar FRANCE)

ČESKO pro Českou republiku

- g. Pokud mají tvůrci stejnou roli, měli by být všichni uvedeni v bibliografické citaci. V případě, že je tvůrců více, nebo nemají stejnou roli, píše se první tvůrce a přidává se zkratka et al. (= aj.). Tvůrce, který je uveden jako první, se píše v invertovaném tvaru, ostatní se mohou psát v přirozeném pořadí. Dva poslední se dle příkladů v normě oddělují spojkou „a“.

KLEMEŠ, Jiří et al.

KULHAVÝ, František a Zbyněk KULHAVÝ.

BRIGGS, R. O., P. ANTUNES, G.-J. de VREEDE a A. S. READ, ed.

- h. U určitých druhů zdrojů (např. encyklopedie, sborník z konference bez možnosti identifikace tvůrce) a u zdrojů, kde je více tvůrců a žádný z nich nemá dominantní roli (např. film), se údaj tvůrce vynechává a začíná se názvem dokumentu. Režisér, scénárista apod. jsou pak uvedeni jako vedlejší tvůrci. V případě sborníku, který sestavil významný editor, můžeme jej uvést jako tvůrce. Pokud jsou uvedeni pouze méně významní sestavovatelé textu, uvedeme je jako vedlejší tvůrce.

Encyclopaedia Britannica.

Pravidla českého pravopisu.

International Conference on Scientific Information.

Black Swan [film]. Directed by Darren AROFONSKY.

Výlet [film]. Režie Alice NELLIS.

- i. **Vedlejší tvůrce** uvádíme v případě, že je to pro identifikaci citovaného zdroje důležité. Patří sem případní editoři, překladatelé, ilustrátoři apod. Jméno je uvedeno v přímém pořadí a příjmení se zapisuje velkými písmeny. V bibliografické citaci by měla být uvedena role vedlejšího tvůrce (např. Přeložil, Ilustroval apod.)

KUNDERA, M. *Immortality*. Translated from the Czech by Peter KUSSI.

STEEL, Alfred. *Engineered plumbing design II*. Revised by A. C. LAWS.

HERBERT, Zbigniew. *Barbar v zahradě*. Přeložil Josef MLEJNEK.

- j. Pokud je dílo vydáváno pod pseudonymem, měl by být v bibliografické citaci uveden pseudonym. Je-li známo skutečné jméno autora, doporučujeme psát jej do hranatých závorek v přímém pořadí a ve 2. pádě.

STENDHAL.

BACHMAN, Richard [pseud. Stephena KINGA].

VRCHLICKÝ, Jaroslav [pseud. Emila Bohuslava FRÍDY]

3.2 Název

- a. **Název by měl být uveden ve tvaru, v jakém se nachází v citovaném zdroji, a píše se kurzivou.** Pokud jsou uvedeny i **alternativní názvy**, měl by být použit ten nejvýznamnější. Pokud má několik forem názvů stejnou váhu, měly by být uvedeny v tomto pořadí: název v jazyce a písmu citovaného zdroje, název s významným místem v uspořádání

názvů (např. tučně vytištěný, typograficky oddělený od ostatních názvů apod.), název v jazyce hlavní cílové skupiny, další názvy.

U kartografických děl platí toto pořadí: předtištěný název, název z čelní desky, název v rámečku, který obklopuje mapu a další.

U grafických děl platí toto pořadí: název, který je součástí původní kresby, ručně psaný název, populární nebo obvyklý název (např. Mona Lisa). Je-li citovaná jednotka všeobecně známa, nebo byla původně vydána pod odlišným názvem, je možné jej uvést v hranaté závorce.

U webových stránek se název přebírá z hlavního názvu na stránce, poté z názvu v hlavičce webu a dále z jakéhokoli jiného významného místa na webové stránce.

Pokud je např. kniha napsána ve více jazycích a stejně tak jsou uvedeny i názvy, vypíšeme je všechny. Doporučujeme oddělení čárkou.

Stará Šumava, Der Alte Böhmerwald.
Chorvatské pobřeží, Kroatische Küste, Croatian Coast.
Mona Lisa [Portrét Lisy Gherardini].
Cutter's Way [Cutter and Bone] [film].
Beatles [White album] [CD].

- b. Název, který je příliš dlouhý, se zkracuje vynecháním některých slov. Vynechaná slova s výjimkou členů by měla být nahrazena třemi tečkami.

Ve zdroji: *Interaction of Bending Stressed Piles and the Subsoil with Respect to the Creep of Both Piles' and Subsoil Materials - Piles are Fixed-ended at Their Foots.*
V bibliografické citaci: *Interaction of Bending Stressed Piles ...*

- c. Podnázev je v normě uveden jako nepovinný, ale doporučujeme ho uvést pro snadnější identifikaci citovaného zdroje. Před dvojtečkou se nevkládá mezera.

On the margins of inclusion: changing labour markets and social exclusion in.

- d. Je-li název nejasný, lze jej vysvětlit v hranaté závorce. Do hranaté závorky se také rozepisují zkratky, nejsou-li obecně známé, a také překlady názvů. U kartografických dokumentů se do hranaté závorky zapisuje geografické pokrytí, není-li uvedeno v názvu. Doplnky v hranaté závorce se píší v jazyce tvorby bibliografické citace.

Statistical digest of the war [1939-1945].
Guil's eye view [HughTown, St Mary's, ScillyIsles].

- e. Jestliže název chybí, uvádí se populární nebo tradiční název v hranatých závorkách, popř. se uvede specifický námět obsahu, druh citované položky či název znázorněného objektu (osoby, budovy, umístění apod.). U kartografických dokumentů se uvádí geografické pokrytí a měřítko, u grafiky může být doplněn předmět grafiky a metoda tisku. Náhradní název se nepíše kurzivou.

[*Wild life sanctuaries of Trinidad*].

Bez názvu. [Dáma se psem][fotografie].
[Hong Kong. 1:1 000. Series HP1C].

3.2.1 Názvy periodik

- a. Pokud je název periodika nedostatečný k jasné identifikaci zdroje, mělo by být doplněno jméno organizace, která periodikum vydává, popř. se uvádí místo publikování.

Bulletin trimestriel. Institut archéologique du Luxembourg.
National Geographic (Washington).
National Geographic (Praha).

3.3 Typ nosiče

Typ nosiče je povinný údaj u všech druhů dokumentů kromě tištěných. Tento údaj se píše v jazyce tvorby bibliografické citace do hranaté závorky.

[online]
[Braillovo písmo]
[CD]
[DVD]
[Blu-ray disk]
[mapa]
[fotografie]
[notový zápis]

3.4 Vydání

- a. Vydání se uvádí ve tvaru, v jakém je zapsáno v dokumentu včetně všech symbolů, a lze jej zkrátit podle platné ISO normy. Tento údaj je povinný v případě, že se nejedná o první vydání dokumentu.

3rd ed., revised.
2. přeprac. vyd.

- b. V bibliografické citaci dokumentů, které mohou být aktualizovány, změněny nebo zcela nahrazeny (např. operační systém, program, webová stránka), se uvádí datum aktualizace či údaj o verzi, která byla citována.

ADOBE SYSTEMS. *Adobe Captivate* [program]. Version 2. San Jose: Adobe systems, 2006.
APPLE. *Mac OS X Update 10.4.7 Intel* [software]. 27 June 2006.
INTERNATIONAL DOI FOUNDATION. *DOI Handbook* [online]. ©2006, updated 19 September 2007.

3.5 Nakladatelské údaje

Nakladatelské údaje zapisujeme v pořadí Místo vydání: Nakladatel, Rok vydání.

Praha: Grada, 2007.

3.5.1 Místo vydání

- a. Místo vydání se uvádí ve tvaru, v jakém je uvedeno v citovaném zdroji.
- b. Může-li dojít k záměně místa vydání (např. Cambridge ve Velké Británii a v USA), nebo se jedná o menší město, uvádí se do kulaté závorky doplněk místa v jazyce popisu (stát, provincie, země, kraj).

London (Ontario)

Virginia (Nevada)

- c. V případě více míst vydání se uvádí pouze první, typograficky zvýrazněné, popř. významné místo vydání.

3.5.2 Nakladatel (vydavatel)

- a. Nakladatel (vydavatel) je osoba nebo korporace odpovědná za publikování dokumentu. Může jít o nakladatele (vydavatele), výrobní společnost, distributora, výrobce, tiskárnu apod.
- b. Jména nakladatelů (vydavatelů) se zkracují vynecháním údajů, které nejsou nezbytné pro jejich identifikaci. Často se vynechávají především obchodní zkratky.

V dokumentu:

Grada Publishing, a.s.

John Wiley & Sons

Cambridge University Press

V bibliografické citaci:

Grada

Wiley

Cambridge University Press

- c. V případě více nakladatelů (vydavatelů) se uvádí pouze první.

3.5.3 Datum publikování

- a. Datum publikování je povinný údaj. Uvádí se většinou pouze rok (vždy číslicemi), ale u některých druhů dokumentů (el. dokumenty, noviny, patenty, televizní vysílání apod.) je nezbytný též přesný měsíc, den, popř. čas (ten se uvádí zejména u citování z vysílání) a časové pásmo.

2 June 2010, 13:43 GMT

27. července 2010, 15:25 SEČ

- b. Pokud se uvádí copyright, píše se před rok značka ©.
- c. Datum publikování uvádíme ve tvaru, v jakém se objevuje v citovaném dokumentu.
- d. Je-li datum publikování zjevně chybné, uvádí se oprava do hranaté závorky.

1959 [1995]

- e. V případě, že není datum publikování uvedeno, dohledáváme jej z jiného zdroje či odhadujeme, uvádíme jej v hranaté závorce. V krajním případě lze uvést formulaci [b.r.] (= bez roku).

[cca. 1750]

[16. století]

- f. V případě více dat publikování, popř. uvedení jak data publikování, tak data copyrightu, by měla být uvedena všechna data.

2009, reprint 2011.

2009, ©2010.

- g. U periodik či jiných vícedílných publikací se uvádí rozsah dat. V případě, že dokument stále vychází, uvádí se pouze rok publikování první části a za pomlčku mezera. Číslování nebo stránkování je v tomto případě povinné.

1970-1973, vol 1-3.

1978- .

3.6 Číslování a stránkování

- a. Údaje o číslování se vypisují ve tvaru, v jakém se nachází v dokumentu. Popisné údaje je možné také vynechat a čísla odlišit typograficky (nutné pak zachovat v celém dokumentu). Větší vždy předchází menšímu.

2010, roč. 5, č. 8, s. 25-45. nebo 2010, 5(8), 25-45.

2009, vol. 5, iss. 3, s. 103-112. nebo 2009, 5(3), 103-112.

- b. Citujeme-li část díla, uvádí se také rozsah stran, ze kterých bylo citováno (a to jak u přímé citace, tak i u parafráze). Toto se zapisuje v jazyce tvorby bibliografické citace, uvádíme tedy s. 256-263, nikoliv např. p. 256-263. Je-li citováno celé dílo, údaj o počtu stránek se může vynechat.

ŠKRHA, Jan. Diabetes mellitus 2. typu jako subklinický zánět. *Časopis lékařů českých*.

2010, roč. 149, č. 6, s. 277-281. ISSN 0008-7335. nebo

ŠKRHA, Jan. Diabetes mellitus 2. Typu jako subklinický zánět. *Časopis lékařů českých*.

2004, 149(6), 277-281. ISSN 0008-7335.

EARLE, Richard. *The art of cause marketing: how to use advertising to change personal behavior and public policy*. Cover and interior design by Monica BAZIUK. New York: McGraw-Hill, ©2000. ISBN 0-07-138702-1.

- c. U periodik je možné vynechat popisné termíny (svazek, číslo, stránky) a čísla se odlišují typograficky. Číslo svazku je vytištěno tučně a číslo části se uvádí v kulatých závorkách.

6(3), 25-45.

3.7 Názvy edic a číslování svazků

Pokud publikace obsahuje název edice, uvádí se do bibliografické citace včetně průběžného číslování. Název edice se uvádí ve tvaru, v jakém je uveden v dokumentu. Je-li edice uvedena, je tento údaj povinný.

Edice D, sv. 9

3.8 Identifikátory

Pokud má citovaný zdroj mezinárodní standardní číslo, nejčastěji ISBN (knihy), ISSN (časopisy) nebo DOI (digitální objekty), je povinné ho v bibliografické citaci uvést.

Týden. (...) ISSN 1210-9940.

Latex pro začátečníky. (...) ISBN 80-76302-049-1.

Routing around censorship. Network security (...) DOI 10.1016/S1353-4858(11)70049-6

3.9 Lokace citovaného informačního zdroje

Pokud existuje jen omezený počet kopií citovaného zdroje, uvádí se v bibliografické citaci lokace zdroje. Za předložkou „V:“ se uvede jméno místa uložení (popř. doplněk místa), název úložiště, signatura (nebo jiná lokalizační značka). Často se s tímto setkáte při citování uměleckých děl nebo muzejních exponátů.

GOSSE, Sylvia. *The Garden, Rowlandson House* [lept a akvatinta, 1912]. V: London: British Museum, Department of Prints and Drawings. Register number 1915-27-41.

3.10 Další všeobecné informace (poznámky)

V bibliografické citaci je možné dále uvést klasifikační notaci s označením klasifikačního systému (MDT 001.811:025.171), rozměr tištěného zdroje (210 mm, 210 mm × 150 mm, formát A5), cenu a dostupnost, původní jazyk používaný v textu nebo překladu (Translated from the Dutch by Georg STUYCK) a další informace.

3.11 Specifické údaje pro různé informační zdroje

3.11.1 Elektronické informační zdroje

- a. Typ média pro elektronické informační zdroje by měl být uveden jako typ nosiče. Píše se v hranaté závorce za názvem v jazyce tvorby bibliografické citace. Většinou se používá univerzální označení [online], citovaný zdroj je ale možné specifikovat, např. [online blog], [online databáze], [online časopis], [podcast] apod.
- b. Dodatečné informace týkající se požadavků na systém se uvádí do poznámky a uvádí se formulací „Požadavky na systém:“. Může se zde objevit název operačního systému a jeho verze, velikost souboru, požadavky na software, druh a charakteristiky periferních zařízení. Jednotlivé požadavky lze oddělit např. středníkem.

Požadavky na systém: PC Windows 2000, XP, Server 2003, Vista 7; 512 MB RAM; 200MB místa na disku.

- c. Vzhledem k časté aktualizaci el. zdrojů se do bibliografické citace uvádí datum vydání, popř. copyright, datum aktualizace, verze apod. Zapisuje se ve tvaru, v jakém se nachází v citovaném zdroji.

©2010, poslední aktualizace 3. 4. 2010
January 2011, revised 8 December 2010

- d. Povinným údajem pro el. zdroje je i datum citování, které se uvádí do hranaté závorky. Uvozuje se formulací „cit.“ (= citováno). Doporučujeme zapisovat datum (popř. i čas) ve tvaru [cit. RRRR-MM-DD, HH:MM časové pásmo]. Tomuto údaji předchází datum vydání, aktualizace/revize, číslování a stránkování.

2011 [cit. 2011-04-28].

March 2010, vol. 3, iss. 8, s. 56-61 [cit. 2011-04-23, 16:15 EST].

- e. Posledním povinným údajem pro el. dokumenty je dostupnost a přístup. Informace o umístění se uvádějí formulací „Dostupné z:“ a měly by odkazovat na zdroj, který byl skutečně otevřen (přesné URL, URI apod.) Doplnjuje se také způsob přístupu ke zdroji, není-li zřejmý z odkazu. Je-li dokument uložen v interní databázi, nebo nemá permanentní adresu, je možné naznačit cestu ke zdroji.

Dostupné z: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/anie.200300610/pdf>

Dostupné z: ScienceDirect

- f. Pokud je nutné odkaz na konci řádku rozdělit, zalomí se za jednoduchým nebo dvojitým lomítkem.

Dostupné z: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/anie.200300610/pdf>

3.11.2 Filmy, videa a televizní vysílání

- a. Na vytvoření většiny filmů, videí a televizního vysílání se společně podílí mnoho jedinců, z nichž žádný nemá dominantní roli. Proto se na prvním místě uvádí název, režisér a další se uvádějí jako vedlejší tvůrci. Role režiséra je dominantní a uvádí se jako tvůrce pouze tehdy, je-li jasně odpovědný za intelektuální obsah citovaného díla.

Black Swan[film]. Directed by Darren AROFONSKY.

HENDERSON, David. *Reith lectures*. BBC Radio, 3 and 4 Nov. – Dec. 1985.

- b. U filmů je preferovaným datem rok uvedení v zemi produkce. U vysílání se obvykle udává i přesný čas.

Iné svety[film]. Scenár a réžia Marko ŠKOP. 2006.

Inception [film]. Directed by Christopher NOLAN. USA: WarnerBros. Pictures, 2010.

- c. U dílu v rámci seriálového pořadu by mělo být uvedeno i číslo řady a epizody, název epizody, vysílající organizace, kanál a úplné datum. Vše se vypisuje ve tvaru, v jakém je uvedeno v citovaném zdroji. Je žádoucí uvést tvůrce seriálového pořadu (např. režiséra), pokud byl např. natočen remake (novější přepracování).

Znamení koně, epizoda 13, Chuchle. TV, ČT 1. 6. května 2011.

Události. TV, ČT 1. 15. února 2010. 19:00.

Hovory o vědě. Radio, ČRo 6. 19. srpna 2011, 19:30

- d. Jednotlivé části pořadu by měly být citovány jako příspěvky (např. interview).

TATCHER, Margaret. Interview. In: *Six O'Clock News*. TV, BBC 1, 29 January 1986, 18:23.
PŘIBÍK, Petr. Interview. In: *Studio ČT24*. TV, ČT24, 2. května 2011, 13:08.

3.1.1.3 Grafická díla

- a. Na tvorbě grafického materiálu se může podílet několik osob. Pokud jsou jejich jména uvedena na citovaném zdroji, měla by být převzata včetně jejich rolí (např. malíř, rytec) a uvádí se jako vedlejší tvůrci.

Flora dispensing her favours on theearth[rytina]. R. A. COSWAY, pinxit a T. WOOLNOTH, sculpsit.

- b. Je-li dílo (jeho reprodukce) součástí jiného dokumentu (např. Picassův obraz v publikaci *Dějiny umění od Pijoana*), používá se model bibliografické citace příspěvku.

VAN GOGH, Vincent. *Jedlíci brambor* [olej na plátně, 1885]. In: Paolo LECALDANO. *Vincent van Gogh I: 1881-1888*. Praha: Odeon, 1986, s. XII – XIII.

- c. V případě, že citujete grafické dílo jako samostatný objekt (např. obraz vystavený v galerii), uvádí se i lokace citovaného díla.

VINCI, Leonardo da. *Mona Lisa* [Portrait of Lisa Gherardini, wife of Francesco del Giocondo][olejomalba]. Paris: Musée du Louvre, Department of Paintings. INV. 779.

3.1.1.4 Hudba

- a. Tvůrcem hudebního díla (nahraného či napsaného) je obvykle skladatel, a to i v případě, že má libretista rovnocenné postavení.

MOZART, Wolfgang Amadeus. *Don Giovanni*. Libretto by Lorenzo da PONTE.

- b. Zmenšené partitury, které jsou hudebně identické s partiturou úplnou, se popisují jako miniaturní partitury, pokud jejich výška nepřekračuje 200 mm. Partitury větší než 200 mm se nazývají studijní.

JANÁČEK, Leoš. *II. smyčcový kvartet: Listy důvěrné* [kapesní partitura]. 3. vyd. Praha: Supraphon, 1983.

3.1.1.5 Patenty a normy

- a. Autorem je majitel nebo žadatel patentu, následuje název patentu (příspěvek), název nebo kód země a oficiální označení řady, ve které je patent číslován (zdrojový dokument). U číslování stačí uvést patentové pořadové číslo.

NOVÁK, Jiří a Jan NOVÁK. *Malá peletizační linka*. IPC: B27N 3/08, B27N 3/18. Česká republika. Užité vzor, CZ 18719 U1. 2008-07-07. Dostupné také z: <http://spisy.upv.cz/UtilityModels/FullDocuments/FDUM0018/uv018719.pdf>

NOVOTNÝ, Jiří. *Propustek s deformační zónou*. IPC: E01F 5/00. Česká republika. Patentový spis, CZ 302313B6. 2011-01-12. Dostupné také z: <http://spisy.upv.cz/Patents/FullDocuments/302/302313.pdf>

- b. Není-li z názvu patrné, že se jedná o patent, mělo by se toto dodatečně uvést v hranaté závorce za názvem patentu.
- c. Jako doplňující informace mezi název a oficiální označení lze uvést další informace - jméno vynálezce, klasifikační znaky, datum přihlášky po zkratce „Přihl.“
- d. U norem, zpráv výzkumných ústavů a podobných dokumentů jsou základními prvky bibliografické citace název řady a číslo.

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. 39 s. Třídící znak 01 0197.

3.11.6 Další

Mapy:

Kartografické materiály jsou citovány podobně jako monografie, jen obsahují více údajů. Uvádí se měřítko mapy, rozměr (v milimetrech).

JANDA DESIGN. *Jeseníky letní: turistická mapa. 1: 75000*. Šumperk, Janda Design, 2004. ISBN 80-903267-1-4

Kvalifikační práce:

Pro bibliografickou citaci **kvalifikační práce** lze použít podobný model jako u monografie. Vynechávají se pouze nakladatelské údaje a do poznámky se uvádí druh práce (bakalářská, diplomová apod.), kde byla práce napsána (včetně fakulty a univerzity) a jméno vedoucího práce.

KNOTEK, P. *Kultura jako péče o duši*. Praha, 1999. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra andragogiky. Vedoucí diplomové práce Zdeněk Kratochvíl.

4. Metody citování a odkazování

Norma nabízí tři způsoby zápisu odkazu na bibliografickou citaci v textu:

4.1 Harvardský systém (forma jméno-datum)

4.1.1 Odkaz v textu

Jméno tvůrce a rok vydání citovaného zdroje jsou uvedeny v textu ve formě jméno-datum v kulatých závorkách. Pokud se jméno tvůrce vyskytuje přirozeně v textu, následuje pouze rok v kulatých závorkách. Lokace citace ve zdroji (rozsah stran, ze kterých bylo citováno) se uvádí do kulatých závorek za rok. Pokud mají dva nebo více zdrojů stejného tvůrce i rok vydání, odlišují se malými písmeny abecedy přiřazenými k roku vydání. V takovém případě se písmena uvádí

i v závěrečném soupisu bibliografických citací. Pokud je nutné uvést dva či více zdrojů, uvádějí se v jedné kulaté závorkách a oddělují se středníkem. V případě chybějícího autora se použije zkratka „Anon.“

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace (McQuail, 2002, s. 29). Například Holá (2006) tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené (Šuleř, 2009b, s. 75)

4.1.2 Bibliografické citace

Bibliografické citace jsou uspořádány v seznamu v abecedním pořadí podle příjmení autorů. Rok vydání se u této metody neuvádí až za nakladatele, ale přímo za tvůrce po čárce. Jako datum vydání se uvádí pouze přesnější datum, je-li známé.

HOLÁ, Jana, 2006. *Interní komunikace ve firmě*. Brno: Computer Press. ISBN 80-251-1250-0.

McQUAIL, Denis, 2002. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN 80-7178-714-0.

ŠULEŘ, Oldřich, 2009b. *100 klíčových manažerských technik: komunikování, vedení lidí, rozhodování a organizování*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2173-3.

4.2 Forma číselného odkazu

4.2.1 Odkaz v textu

Číslem v kulatých závorkách, hranatých závorkách nebo horním indexu odkazujeme v textu na citované zdroje v pořadí, v jakém jsou citovány poprvé. V textovém editoru se propojují křížovými odkazy. Následné odkazy stejného citovaného zdroje obdrží stejné číslo jako první. Lokace citace v dokumentu se píše po číslicích.

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace ¹⁵. Například Holá ²⁵ tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené ^{8 s. 75}

4.2.2 Bibliografické citace

Bibliografické citace jsou uspořádány dle výskytu v dokumentu v číslovaném seznamu.

8. ŠULEŘ, Oldřich. *100 klíčových manažerských technik: komunikování, vedení lidí, rozhodování a organizování*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2173-3.

...

15. McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002 ISBN 80-7178-714-0.

...

25. HOLÁ, Jana. *Interní komunikace ve firmě*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-1250-0.

4.3 Průběžné poznámky

4.3.1 Odkaz v textu

Číslem v kulatých závorkách, hranatých závorkách nebo horním indexu odkazujeme v textu na citované zdroje uvedené v poznámce v pořadí, v jakém se objeví v textu. Každá bibliografická citace stejného informačního zdroje obdrží zvláštní číslo. Číslo se uvádí vždy jen jedno (nelze podobně jako u Harvardského systému či číselné formy uvádět dva odkazy za sebou), ale v jedné poznámce může být uvedeno více bibliografických citací.

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace ¹⁸. Například Holá ¹⁹ tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené ²⁰

Nebo

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace (18). Například Holá (19) tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené (20).

4.3.2 Bibliografické citace

Poznámky jsou uvedeny v číselném pořadí. Čísluje se průběžně v celém dokumentu. Poznámka, která odkazuje na informační zdroj uvedený v předchozí poznámce, by měla buď opakovat úplný bibliografický odkaz, nebo uvést číslo dřívější poznámky s případnými čísly stránek. V případě rozsáhlejší práce (diplomová práce apod.) je možné uvést ještě abecední seznam všech citovaných zdrojů na konci dokumentu.

2. McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002 ISBN 80-7178-714-0.

...

5. HOLÁ, Jana. *Interní komunikace ve firmě*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-1250-0.

...

18. ŠULEŘ, Oldřich. *100 klíčových manažerských technik: komunikování, vedení lidí, rozhodování a organizování*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2173-3.
19. McQUAIL, Denis, ref. 2, s. 75
20. HOLÁ, Jana, ref. 5

5. Úprava abecedního seznamu bibliografických citací

Abecední seznam bibliografických citací by měl být uspořádán podle zásady a) až e). V určitých případech lze použít alternativní pořadí. Např. v seznamu bibliografických citací uspořádaných předmětově je v jednotlivých bibliografických citacích vždy řazen název na prvním místě a tvůrce až druhý, v seznamech map je na prvním místě název oblasti, v seznamech filmů název apod.

- a. Pokud autor cituje své jiné práce (tzv. autocitace), v seznamu bibliografických citací tyto práce umístí před ostatní prameny, které jsou dále řazeny abecedně.
- b. Bibliografická citace dokumentu jednoho tvůrce předchází bibliografickým citacím děl více tvůrců, které začínají stejným jménem.

BĚLOHLÁVEK, František. *15 typů lidí: jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3001-1.

BĚLOHLÁVEK, František, Pavol KOŠŤAN a Oldřich ŠULEŘ. *Management*. Olomouc: Rubico, 2001. ISBN 80-858-3945-8.

- c. Více bibliografických citací děl jednoho tvůrce se řadí od nejstaršího dokumentu.

BĚLOHLÁVEK, František. *Jak řídit a vést lidi: testy, případové studie, styly řízení, motivace a hodnocení*. 4. vyd. Brno: CP Books, 2005. ISBN 978-80-247-3001-1.

BĚLOHLÁVEK, František. *15 typů lidí: jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3001-1.

- d. Bibliografické citace děl více tvůrců, které začínají stejným jménem, se řadí chronologicky.

NOVÁK, Jan.

NOVÁK, Jan et al.

NOVÁK, Jan a Zdeněk NOVOTNÝ. ... 2008

NOVÁK, Jan a Jaroslav ADAMEC. ... 2010

- e. Korporace jsou seřazeny abecedně podle prvního významového slova korporace.

IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES. Paints Division.

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ. Fakulta humanitních studií.

6. Praktické příklady

6.1 Tištěné dokumenty

monografie:

1 autor

JANOUGH, Viktor. *Internetový marketing: prosad'te se na webu a sociálních sítích*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2795-7.

EARLE, Richard. *The art of cause marketing: how to use advertising to change personal behavior and public policy*. Cover and interior design by Monica BAZIUK. New York: McGraw-Hill, ©2000. ISBN 0-07-138702-1.

2 autoři

NOVÁK, Jan a Helena NOVÁKOVÁ. *Alergenní rostliny*. Praha: Knižní klub, 2010. ISBN 978-80-242-2591-3.

3 autoři

ČMEJRKOVÁ, S., F. DANEŠ a J. SVĚTLÁ. *Jak napsat odborný text*. Praha: Leda, 1999. ISBN 80-85927-69-1.

autor jako organizace nebo skupina tvůrců:

ADOBE CREATIVE TEAM. *Adobe Flash CS4 Professional: Oficiální výukový kurz*. Přeložil Lukáš KREJČÍ. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2334-8.

tištěná monografie, jejíž digitalizovaná verze je zveřejněna na internetu:

NIERHAUS, Gerhard. *Algorithmic Composition: Paradigms of Automated Music Generation*. Wien: Springer, ©2009. ISBN 978-3-211-77539-6. Dostupné také z: <http://www.springerlink.com/content/g7h129/>

vícesvazkové dílo

TASCHEN, Laszlo. *Modern architecture A-Z*, vol. 1, A-L. Köln: Taschen, 2010. ISBN 978-383-6521-321.

LEONDES, Cornelius T., ed. *Fuzzy theory systems: Techniques and Applications*. Vol. 1. San Diego, Academic Press, ©1999. ISBN 0-12-443871-7.

diplomová práce

VAVRYSOVÁ, Alena. *Produkce karotenoidů kvasinkami rodu Cystofilobasidium*. Brno, 2009. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, Ústav chemie potravin a biotechnologií.

vydaná diplomová práce

AXMAN, Petr. *Návrh a vývoj zařízení pro řešení vybraných biomechatronických problémů*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství, Ústav mechaniky těles, mechatroniky a biomechaniky, 2009. PhD. Thesis, sv. 545. ISBN 978-80-214-3939-9. Dostupné také z: <http://www.vutium.vutbr.cz/tituly/pdf/ukazka/978-80-214-3939-9.pdf>

firemní literatura (např. propagační brožura nějaké firmy)

THOMSON REUTERS. *Web of Science: Karta pro rychlou referenci*. [s.l.]: Thomson Reuters, ©2008.

patent

NOVÁK, Jiří a Jan NOVÁK. *Malá peletizační linka*. IPC: B 27 N 3/08, B 27 N 3/18. Česká republika. Užité vzor, CZ 18719 U1. 2008-07-07. Dostupné také z: <http://spisy.upv.cz/UtilityModels/FullDocuments/FDUM0018/uv018719.pdf>

norma

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. 40 s. Třídící znak 01 0197.

zákon

ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>. ISSN 1211-1244.

Pozn.: Citování zákonů norma neupravuje, lze ale použít model bibliografické citace pro příspěvky v periodiku (výjimkou je pouze umístění data).

příspěvek ve sborníku

ŠIMŠA, Jaromír. Důkazy beze slov. In: TROJÁNEK, A., J. NOVOTNÝ a D. HRUBÝ, eds. *Matematika, fyzika a vzdělávání: sborník z XI. semináře o filozofických otázkách matematiky a fyziky*. Velké Meziříčí: Komise pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky JČMF, 2004, s. 64-78. ISBN 80-214-2601-2.

LUŠTICKÝ, Martin a Jana KRBOVÁ. Vazby programových dokumentů. In: *Recenzovaný sborník abstraktů z Mezinárodní Baťovy konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky 2008*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky, 2008, s. 431. ISBN 978-80-7318-663-0.

tištěné periodikum jako celek

Týden. Praha: Mediacop, 1994-. ISSN 1210-9940.

jedno číslo periodika

Týden. Praha: Mediacop, 2010, č. 32. ISSN 1210-9940.

článek v časopise

GALLISTL, Vladan. První guvernér bez podpisu. *Týden*. 2010, č. 32, s. 59. ISSN 1210-9940.

mapa

SHOCART. *Třeboňsko: velká cykloturistická mapa*. [1:60 000]. Vizovice: Shocart, 2008. ISBN 978-80-7224-565-9.

CD

ČESKO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Panorama českého průmyslu 2006, Panorama of Czech industry 2006* [CD]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2007.

počítačový program

MOZILLA EUROPE a MOZILLA FOUNDATION. *Mozilla Firefox 4.0* [software]. [přístup 26. dubna 2011]. Dostupné z: www.mozilla-europe.org/cs/. Požadavky na systém: PC Windows 2000, XP, Server 2003, Vista 7; 512 MB RAM; 200MB místa na disku.

AVG TECHNOLOGIES. *AVG Anti-virus free edition 2011* [software]. [přístup 27. dubna 2011]. Dostupné z: <http://free.avg.com/cz-cs/download-free-antivirus>

dílo vystavené v galerii

DVOŘÁK, Karel. *Sochař Jan Štursa* [socha]. V: Praha: Národní galerie. Inventární číslo P 3598.

reprodukce grafického díla jako součást jiného dokumentu

COUBERT, Gustave. Malířův ateliér [olej na plátně, 1855]. In: PIJOAN, José. *Dějiny umění 11*. Praha: Knižní klub, 2000, s. 124-125. ISBN 8024204495.

film

Inception [film]. Directed by Christopher NOLAN. USA: Warner Bros. Pictures, 2010.

seriálový pořad

How I Met Your Mother, Season 6, Episode 20, The Exploding Meatball Sub. TV, CBS, 11 April 2011.

Znamení koně, 12. epizoda, Důvěra. TV, ČT1, 29. dubna 2011. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10225937474-znameni-kone/309291310050012-duvera/>

rozhovor v TV

PŘIBÍK, Petr. Interview. In: *Studio ČT24*. TV, ČT24, 2. května 2011, 13:08.

6.2 Elektronické dokumenty

el. monografie (ebook, webové sídlo, webový portál)

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT, ©2006 [cit. 2010-08-05]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/>

příspěvek do webového sídla

KAN, Michael. China blocks LinkedIn, ramps up Internet censorship. In: *Macworld* [online]. Feb 25, 2011, 2 pm [cit. 2011-05-11]. Dostupné z: http://www.macworld.com/article/158155/2011/02/linkedin_china.html

příspěvek v online sborníku

DUDEK, Petr. Řízení zpravodajského systému ve skupině Unipetrol. In: *INSOURCE 2008: konference o profesionálních informačních zdrojích, Praha 5. - 6. února 2008: sborník příspěvků konference* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2008 [cit. 2011-04-27]. Dostupné z: <http://www.insource.cz/pdf/2008/dudek-petr2.pdf>

jedna stránka webového portálu

WESTCOM. O nás. *Webnode.cz* [online]. ©2008-2011 [cit. 2011-04-26]. Dostupné z: <http://www.webnode.cz/o-nas/>

periodikum jako celek

Inflow: information journal [online časopis]. 2008- [cit. 2010-08-06]. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/>. ISSN 1802-9736

jedno číslo periodika

Inflow: information journal [online]. 2010, roč. 3, no. 7 [cit. 2010-08-06]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: http://www.inflow.cz/ejournal/show/1/_/37

Inflow: Information journal [online]. 2010, 3(7) [cit. 2010-08-06]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: http://www.inflow.cz/ejournal/show/1/_/37

článek v periodiku

SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. 2010, roč. 3, č. 7 [cit. 2010-08-06]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>

SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. 2010, 3(7) [cit. 2010-08-06]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>.

článek uložený v institucionálním či jiném repozitáři

RYGLOVÁ, Pavla a Lucie VYČÍTALOVÁ. *Jaký byl OPEN ACCESS WEEK 2010 v Česku* [online prezentace]. 2010 [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/83284>

příspěvek na blogu

ESPOO. Barbies na výstavě – update. In: *Blogger* [online]. 2010-11-08 [cit. 2011-06-05]. Dostupné z: <http://blog.espo.cz/2010/11/barbies-na-vystave.html>

YouTube video

Steve Jobs and Steve Ballmer. In: *Youtube* [online]. 27.02.2007 [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: <http://youtu.be/dR8SAFRBmcU>. Kanál uživatele RobinZwama.

Facebook-stránka / Twitter-účet

Petr Nečas. In: *Facebook* [online]. [cit. 2011-05-26]. Dostupné z: <http://www.facebook.com/petr.necas.ods>

Espoo. In: *Twitter* [online]. [cit. 2011-05-26]. Dostupné z: <http://twitter.com/#!/espoo>

Facebook status / tweet

NEČAS, Petr. [Koaliční smlouva trvá...] In: *Facebook* [online]. 16. května 2011 21:07 [cit. 2011-05-26]. Dostupné z: <http://www.facebook.com/petr.necas.ods/posts/215712668447053>

ESPOO. [Kdo by to byl rekl...] In: *Twitter* [online]. 15 May 2011 [cit. 2011-05-26]. Dostupné z: <http://twitter.com/#!/espoo/status/69865967194357760>

PIXYCZ. TheHeist. In: *Twitter* [online]. 27 May 2011 [cit. 2011-05-27]. Dostupné z: <http://twitter.com/#!/pixycz/status/74035435399155712>

(Obsahuje-li tweet hashtag, uvádí se jako název.)

Wikipedia

Citace. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 11. 12. 2006, last modified on 25. 4. 2011 [cit. 2011-05-28]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Citace>

7. Bibliografie

ISO 690: 2010. *Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources*. Geneva: ISO, 2010.

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. Třídící znak 01 0197.